

Siguranța și grooming în online

UN MATERIAL REALIZAT DE

Donca Tudor

psihoterapeut și psiholog clinician

EROS

SH SCHOOL
OF HEALTH
Created by Wello

E cool să stai pe internet. Dar știi ce e și mai cool? Să stai pe internet fără să te expui la vreun pericol. Așa că hai să vedem care-i faza cu siguranța în online.

Sunt sigur că ai mai auzit chestii de genul „Nu vorbi cu străinii!” sau „Să nu cumva să spui unde locuiești!”. Și stiu. Regulile sunt nașpa, uneori. Dar hai să vedem de ce ți s-au spus lucrurile astea.

Ideea e așa: mediul online poate fi periculos. E un loc plin de informații, iar atunci când aceste informații sunt date personale și private ale cuiva, ele pot fi periculoase. Pentru început, e bine să nu dezvălui prea multe informații personale private. Aici mă refer la adresa ta de acasă, sau rutina ta de zi-cu-zi, școala unde înveți, locurile în care stai în timpul liber etc. Asta pentru că, dacă cineva are intenția să te urmărească, orice informație de genul ăsta va face treaba mult mai ușoară. În plus, în unele cazuri e recomandat să nu îți postezi întreg numele pe rețelele sociale. Chiar dacă poate părea ciudat, acesta este primul indiciu după care poți fi găsit/ă în online, iar, în unele cazuri, asta nu este de dorit.

OK păi și ce se întâmplă dacă cineva mă poate găsi pe net? – poate fi ceea ce îți trece prin cap acum. Și e o întrebare foarte bună, așa că hai să vedem împreună care poate fi răspunsul. Unul din scenariile posibile este acela în care cineva care vrea să se apropie de tine poate să o facă cu mai mare ușurință. Lucrurile pot porni ușor, de la simple conversații, la „Hei, trimite-mi și mie o poză cu tine să văd cum arăți.” Însă situația poate să ia o turnură periculoasă odată ce pozele sau informațiile pe care le-ai trimis pot fi folosite drept șantaj pentru ca persoana să obțină ceea ce vrea. Și, dacă tot suntem aici, hai să-i spunem pe nume – abuzatorul.

Ceea ce am descris mai sus mai poate purta și numele de „grooming”, adică situația în care un adult care vrea să abuzeze sexual un copil se apropie de acesta și de familia lui, pentru ca să creeze un sentiment de familiaritate și astfel le câștigă încrederea. Acest fenomen poate să se petreacă și online.

În plus, pe lângă informațiile pe care le facem publice despre noi pe rețelele sociale, este important să fim atenți și ce poze trimitem și cui. Se poate ca, pe măsură ce creștem, să vrem să trimitem poze cu noi, poate mai intime, unor oameni mai mult sau mai puțin apropiați. Grija este foarte importantă aici, deoarece, dacă persoana nu este de încredere, imaginile pot fi folosite cu scop de șantaj sau răzbunare.

Și dacă vrei să te întâlnești cu cineva pe care ai cunoscut online? Nu e mai safe așa, dacă internetul e așa de periculos? Ei bine, nu neapărat. Poate fi cool să te vezi cu cineva pe care ai cunoscut pe internet și e normal ca asta să te facă nerăbdător/oare, însă e bine să te păstrezi în siguranță mai întâi. Aici cel mai bine este să nu te vezi cu persoana imediat după ce ați făcut cunoștință. Lasă lucrurile să se dezvolte, să vezi care-i vibe-ul pe care îl primești din partea omului?, cum te simți?, crezi că ți-ar prinde bine să vă vedeți? etc. Și încă ceva: Observă dacă nu vrei să te vezi cu el pentru ca să scapi de disconfortul pe care ți-l crează conversațiile. Dacă situația trece acest „vibe check”, atunci recomandarea este să te vezi cu persoana într-un loc public, cu mulți oameni, cum ar fi un local cunoscut, un parc public, un mall/cinematograf populat etc. Și, ține minte, ai încredere mereu în instinctul tău. Dacă ceva se simte greșit, sunt șanse foarte mari să fie cu adevărat.

Cum identifici un groomer? Ei bine, asta poate fi complicat, deoarece groomeri deseori mint despre identitatea și vârsta lor și pot chiar să își facă profiluri care să pară a unor persoane reale. Aici poți da *reverse photo search*, adică să cauți imaginile de pe profil pe internet, pentru ca să vezi dacă sunt imagini stock sau chair sunt reale. Apoi, un indiciu poate fi lipsa prietenilor sau cunoștințelor comune. Totuși, se poate ca groomerul să aibă deja prieteni comuni pe rețelele sociale, tocmai pentru că vrea să pară credibil. În acest caz, recomandarea este ca până nu verifici dacă prietenii/familia ta chiar cunosc persoana, să nu intri în conversație cu ea, sau dacă intri, să nu dai prea multe informații. Înainte de a trimite poze cu tine altor persoane, te invit să te întrebi dacă te simți în siguranță să o faci. Vreau să-ți amintesc că șansele ca un prieten să îți ceară să trimiți astfel de poze sunt foarte mici.

E important de menționat că abuzuri de genul celor ce le-am descris mai sus pot veni chiar și din partea prietenilor sau persoanelor deja apropiate. Poate începe prin faptul că un prieten îți cere poze intime, iar, într-o bună zi, acesta le poate folosi împotriva ta, exact ca într-un caz de grooming.

Așa că, dacă vreodată te simți în pericol sau pur și simplu ți se pare ciudată o conversație pe care ai avut-o cu cineva în online, te încurajez să vorbești cu un adult în care ai încredere despre asta. Poate fi unul din părinți, ambii, o rudă apropiată din familia extinsă, sau un profesor de la școală cu care te simți în siguranță. Nu ezita niciodată să discuți cu adultul de încredere despre lucrurile care ai fost întrebat în online, dacă acestea ți se par ciudate.